

## Taike

Haku

Erityisavustukset harvaan asuttujen alueiden kulttuuritoimintaan 11.05.2022 - 08.06.2022 16:00

Hakijan nimi

Juuan kunta

Osoite

Poikolantie 1  
83900 Juuka

Sähköposti

kirjaamo@juuka.fi

Puhelinnumero

040 104 2000

☒ Annan suostumukseni hakemusta koskevien päätösten sähköiseen tiedoksiintoon.

Haettava summa

114 300,00 €

## Asiakkaan lisätiedot

Toimintayksikkö/ Aliorganisaatio

Kulttuuri- ja elinkeinopalvelut

Hakemuksen yhteyshenkilö ja yhteystiedot

Marja Kononen  
kulttuuri- ja vapaa-aikajohtaja, Juuan kunta

Sähköposti

marja.kononen@juuka.fi

Puhelin

0401042401

Internet-linkit

www.juuka.fi

Hallituksen kokoonpano

Juuan kunnanhallitus

Yhteisön rekisteröintipvm

8.1.1868

Vakinaisen henkilöstön määrä kuluvana vuonna

Juuan kunnan palveluksessa oli 31.12.2021 vakinaisessa palvelussuhteessa yhteensä 154 henkilöä, joista hyvinvointipalveluissa 122, hallintopalveluissa 14 ja teknisissä palveluissa 18. Määräaikaista henkilöstöä oli 61, joista hyvinvointipalveluissa 34, hallintopalveluissa 11 ja teknisissä palveluissa 6.

Yhteisön jäsenmäärä

4444

Peritäänkö jäsenmaksua?

Ei

Jäsenmaksun suuruus

Onko yhteisö arvonlisäverovelvollinen?

Kyllä

## Taike

Jos hakija on alv-velvollinen, niin miltä osin?

Koko kunnan toiminta

### Hankkeen käyttötarkoitus

Käyttötarkoitus lyhyesti

Juuan kulttuurimatkailun kehittäminen, aineettoman kulttuuriperinnön kartoitus, digitaalinen näkyvyys ja saavutettavuus

Hankesuunnitelma (kerro tarkemmin mitä, missä, milloin)

Hankkeen kohderyhmänä ovat juukalaiset kulttuurimatkailutoimijat, yritykset, yhdistykset ja asukkaat. Tavoitteena on kulttuurimatkailutoimijoiden verkottuminen ja osaamisen kehittäminen sekä aineettoman kulttuuriperinnön kartoitus ja taltiointi sekä näiden digitaalinen näkyvyys ja saavutettavuus. Katso jäljempänä ideat ja tavoitteet.

Hankkeen tausta ja Juuan kunnan nykytila on kuvattu liitteessä 1.

Hankkeen käynnistyessä päivitetään tilannekuva, strategiat ja kehittämistoimenpiteet ja laaditaan kunkin toimijan kanssa kehittämispolut. Katso jäljempänä kehittämistoimenpiteet ja tarkempi toteutus liitteessä 2.

Hankkeen aikataulu on 1.9.2022-31.12.2023.

Tuotokset, tulokset ja vaikutukset on kuvattu jäljempänä kohdassa hankkeen vaikuttavuus.

Hankkeen hallinnointiin ja toteutukseen palkataan kulttuurimatkailukoordinaattori ja asiantuntija-apu hankitaan ostopalveluna. Hanketta ohjaa ohjausryhmä.

Hankkeen resurssit on kuvattu kohdassa talousarvio.

Hankkeelle laaditaan ulkoinen ja sisäinen viestintäsuunnitelma. Hankkeella on kotisivu, jossa tiedotetaan hankkeen sisällöstä ja etenemisestä ja loppuraportoinnista.

Hankkeen ohjausryhmä seuraa, ohjaa ja valvoo hankkeen toteutumista. Hankkeelle laaditaan myös riskianalyysi ja varautumissuunnitelma.

## Taie

Kuvaile hankkeen ideat ja tavoitteet

Hankkeen ideana on koota ja kehittää Juuan kunnan rikas, mutta pirstaleinen, verkostoitumaton kulttuurimatkailutoiminnan aihio tuottavaksi ja taloudellisesti kestäväksi matkailuklusteriksi, kartoittaa Juuan arvokas aineeton kulttuuriperintö näkyväksi ja saavutettavaksi, vastuullisesti ja eettisesti kestävällä tavalla sekä osallistaa paikallinen väestö oman kulttuuriperintönsä tunnistamiseen, arvottamiseen ja tietoiseen vaalimiseen kulttuurisesti kestävällä tavalla.

Juuan kulttuurimatkailun kehittämisen tavoitteena on, että kulttuurimatkailun yhteistyön ja verkoston rakentumisen avulla

- 1) mahdollisimman monet toimijat saavat työkaluja ja kartuttavat osaamistaan kehittääkseen kulttuurimatkailullisia valmiuksiaan,
- 2) paikalliset aineettoman kulttuuriperinnön kohteet – työtavat, tarinat, taidot, käytännöt, tietämys, tuntemus, juhlaperinne, maailmankuvan ainekset – tulevat kartoitetuksi ja sen myötä näkyviksi ja saavutettaviksi,
- 3) parannetaan Juuan kulttuurimatkailupalveluja koskevan tiedon sekä paikallisen aineettoman kulttuurin saatavuutta ja löydettävyyttä digitaalisesti ja monikanavaisesti,
- 4) paikallisen aineettoman kulttuuriperinnön sisältöjä jalostetaan kulttuurimatkailullisia jatkotoimenpiteitä varten, tarinallistetaan ja tuotteistetaan.

Aineettoman kulttuuriperinnön kartoittamisen tavoitteena on rakentaa arkistoaineistoista ja muista valmiista lähteistä tietopankki, jonka laajentamiseen kuntalaisia haastetaan osallistumaan ja täydentämään sekä löytämään ja siirtämään perinnetaitojaan.

Kehittämistoimenpiteiden tavoitteena on, että Juuan kulttuurimatkailu

- 1) on kehittynyt Juuan alueen monipuolisen aineettoman kulttuuriperinteen pohjalta näkyväksi ja saavutettavaksi.
- 2) on laadukasta ja vastuullista sekä ekologisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävää,
- 3) on verkostoitunut, yhteistoiminta ja kehittynyt keskinäinen vuoropuhelu tuottaa synergiaetuja tasaisesti verkoston toimijoille
- 4) on monipuolista, asiakaslähtöistä ja asukkaiden osallistumiseen ja osaamiseen perustuvaa ja lisää kunnan elinvoimaa ja tukee sen työllisyyttä
- 5) on prosessi, joka mallinnetaan jatkotoimenpiteiden suunnittelua varten.

Kehittämistoimenpiteet

Hankkeessa on kulttuurimatkailukoordinaattori, jonka tehtävänä on auttaa ja tukea seuraavissa asioissa:

- 1) Juuan aineettoman kulttuuriperinteen kartoitus.
- 2) Kulttuurimatkailun toimijoiden verkostoituminen
- 3) Toimijoiden ja kohteiden näkyväksi tekeminen ja saavutettavuus
- 4) Toimijoiden osaamisen kehittäminen vertaisoppimisen ja vertaisarvioinnin avulla
- 5) Kulttuurimatkailun kohderyhmien tunnistaminen ja seuraaminen
- 6) Toiminnan juurruttaminen pysyväksi toiminnaksi ja jatkotoimenpiteiden suunnitelma
- 7) Kehittämisprosessin ja toimenpiteiden kirjaaminen sekä hyvien käytäntöjen dokumentointi jaettavaksi edelleen

Liitteessä 2 on kuvattu tarkemmin kehittämissuunnitelman sisältö.

## Taike

Miten hanke huomioi harvaan asuttujen alueiden asukkaat ja paikalliset lähtökohdat? Katso harvaan asuttujen alueiden kartta hakuilmoituksesta.

Juuka on kooltaan ja asukasluvultaan sopiva kulttuurimatkailun pilottialue. Käytännössä koko pitäjä on harvaanasuttua aluetta, ja täällä on vielä kehittymätön, pirstaleinen, puutteellinen kulttuurimatkailu- infrastruktuuri ja katoava, taltioimaton aineeton kulttuuriperintö. Juuka puhtaana, neitseellisenä, ei-massaturismin alueena omaa monia kulttuurihistoriallisesti merkittäviä mahdollisuuksia, jotka tulee tuoda näkyväksi ja saavutettavaksi.

Kulttuurimatkailun kehittämisessä ovat mukana kaikki kunnan alueen kulttuurimatkailutoimijat ja asukkaat. Vastuullisesti ja eettisesti kestävästi hyödyntävä matkailu pohjaa alueen hyvinvoivaan elävään yhteisöön, kulttuuriperintöön ja kulttuurimaisemaan. Hankkeessa korostuu yhteistyön kehittäminen ja siihen kannustaminen sekä yhteistyön konkreettisten tulosten saavuttamisen keskeisyys. Hankkeen yhteistyökumppanuuksia laajennetaan hankkeen edetessä.

Tähän hankkeeseen on sisäänkirjoitettuna Juuan harvaanasuttujen alueiden asukkaiden osallistumisen mahdollistaminen niin matkailutoimijoina kuin aineettoman kulttuuriperinnön taitajina ja siirtäjinä. Esimerkiksi Juuassa niin keskeiseen eräkulttuuriperintöön (metsästys, kalastus, marjastus, sienestys) liittyvät taidot sekä luonnon tuntemus ja tulkintataidot kuuluvat jo perinteisesti nimenomaan harvaan asuttujen kylien asukkaiden vahvuuksiin, koska metsästys edellyttää laajoja metsäaloja, kalastus otollisia vesistöjä, marjastus ja sienestys erityyppisiä maastoja marja- ja sienilajista riippuen. Harvaan asuja on valinnut asuinpaikkansa aikanaan kaskeamismahdollisuuksien takia ja nykyisin ympäröivän luonnon perusteella. Entiset hengissä selviämisen edellytykset ovat muovautuneet virkistys- ja harrastustoiminnaiksi, jonka saaliilla on paikallisesti yhä merkittävä osuus lukemattomien juukalaisten ravinnossa.

Hankkeen tavoitteiden saavuttamisen kannalta on olennaista, että tavoitetaan ja osallistetaan kuntalaisia kaikista kylistä ja kylien kolkista. Aineellisen kulttuuriperinnön hedelmällinen kartoitus edellyttää mahdollisimman laajaa, monipuolista ja monimuotoista otantaa niin ajallisesti kuin paikallisesti. Juuan kylien elämäntavat ovat poikenneet ja poikkeavat yhä toisistaan merkittävästi. Paalasmaalla on korostunut Pielisellä kalastuksen merkitys, Ahmovaarassa näkyy vahvana Kolin läheisyys ja Nurmekseen päin mennessä valtatie molemmiin puolin aukeavat laajat peltomaisemat ja rikas historia Vuokonjärven läheisyydessä.

Yhteisöllisyys, osallistuminen ja vahva talkootyö ovat Juuan luontaisia voimavaroja. Juuan alueen asukkaat käsitetään hankkeessa sekä harvaan asuttujen alueiden asukkaina että osaksi kunnan kokonaisyhteisöä / yhteisöllistä verkostojen kudelman. Käytännön toimenpiteinä aineettoman kulttuuriperinnön taitajien kartoittamisessa ovat avoin ja jatkuva tiedottaminen eri medioissa, pienellä paikkakunnalla korvaamattoman puskaradion hyödyntäminen sekä kyläyhdistysten, muiden aineetonta kulttuuriperintöä vaalivien yhdistysten ja vapaaehtoisten kutsuminen mukaan yhteistyöhön.

Aineettoman kulttuuriperinnön kartoittamista ohjaa jo lähtökohtaisesti tietoisuus sen kehkeytymisestä, muuntumisesta ja muuttumisesta ajassa. Hankkeen tavoitteena ei ole tehdä Juuasta kulttuurista ulkomuseota, vaan mahdollistaa nykyhetkessä elävän aineettoman kulttuuriperinnön näkyväksi tekeminen ja paikalliskulttuurin integroiminen matkailutoimijoiden palveluihin. Kartoituksen edetessä kohdataan varmasti myös uusia perinteitä ja uusien juukalaisten perinteitä, joita ei suinkaan ole tarkoitus sulkea pois kartoitetusta aineistosta.

Paikallisten asukkaiden suhteen lähtökohtana on kunnioittaa ja vaalia paikallista kulttuuriperintöä. Tärkeää on, että paikalliset ihmiset oppivat arvostamaan omaa kulttuuriperintöään sekä aineellista että tämän hankkeen tutkimuskohdetta, aineetonta kulttuuriperintöä. Huomattakoon, että niiden välinen ero on toisinaan veteen piirretty viiva.

## Taike

Arvioi hankkeen vaikuttavuutta ja jatkokehittämisen mahdollisuuksia

### Vaikuttavuus

Kulttuurimatkailupalvelut ovat

- 1) kehitetty ottaen huomioon vastuullisuus sekä kulttuurisesti ja ympäristön suhteen kestävä kehitys,
- 2) matkailijalle saavutettavissa digitaalisten kanavien ja -alustojen kautta, ja ne palvelevat myös paikallisia asukkaita,
- 3) paikalliskulttuuria ja paikallisia identiteettejä myönteisesti vahvistava vaikutus,
- 4) paikalliset lähtökohdat huomioon ottaen pienimuotoista, ihmisläheistä ja vuorovaikutteista kohtaamista,
- 5) kunnan elinvoimaa ja työllisyyttä tukevaa toimintaa.

### Jatkokehittäminen

Hankesuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden, kehittämistyön ja toimenpiteiden tuloksena Juuan kuntaan on koottu ja muotoiltu perusta kulttuurimatkailulle ja toiminta juurrutettu. Paikallinen aineeton kulttuuriperintö on tehty paitsi näkyväksi myös koettavaksi aineettoman kulttuuriperinnön pohjalta tuotettujen pilottien myötä.

Jatkotoimenpiteiksi nousee puuttuvien kulttuurimatkailupalvelujen kehittäminen sekä aineettoman kulttuuriperinnön tarinallistaminen ja tuotteistaminen selkeiksi paketeiksi. Haasteena tulee olemaan kartoitettujen aineistojen runsaus ja aineistollisten valintojen tekeminen tasapuolisesti ja Juuan kulttuurista brändiä tukevalla tavalla. Jälleen korostuu paikallisyhteisön integroiminen kulttuurimatkailun tuotteiden kehittämiseen ja edellisessä hankkeessa luotujen verkostojen toimivuus. Aineellisen kulttuuriperinnön kartoittamista ei lopeteta edellisen hankkeen päätyttyä, vaan se jatkuu pienemmällä volyymilla kulttuurimatkailun tuotteistamisen ohessa.

Jatkotoimenpidevaiheessa jatketaan pienimuotoisen kulttuurimatkailun kehittämistä. Matkailutuotteissa vahvistetaan matkailijan osallistumisen mahdollistamista ja kohtaamisia yhteisen tekemisen merkeissä: paikallisen asukkaan kalakaverina, opastetuilla marja- ja sienestysreissuilla tai vaikkapa juukalaisen maatalan kesärenkinä tai -piikana. Matkailija pääsee osalliseksi paikalliseen elämäntapaan, kokee palkitsevia hetkiä ja halutessaan rentoutuu omissa oloissaan.

Jatkokehittämisympäristössä otetaan kehittämisen kohteeksi mökki- ja kotimajoituspalvelut ja osallistuminen juukalaiseen arkielämään. Kulttuurimatkailijat etsivät valtavirrasta poikkeavia kokemuksia, joten esimerkiksi sähköttömyys tai kantovesi voivat olla myönteisiä majoituksellisia elementtejä.

Jatkossa kuljetaan määrätietoisesti ja koordinoitusti eteenpäin kulttuurimatkailutoimijoiden digitaalisten kanavien ja -alustojen parissa otetuista ensi askeleista kohti säännöllisesti karttuvaa osaamista sekä uusiin digitaalisiin ratkaisuihin ja palveluihin tutustumista ja käyttöönottoa.

Jatkokehitysvaiheessa ylitetään kuntarajat. Juuan toimijat osallistuvat alueelliseen, ylimaakunnalliseen ja valtakunnalliseen yhteistyöhön. Ajankohtaista tulee olemaan myös kansainvälisen toiminnan kehittäminen, vahvistaminen ja koordinointi. Vastuullisuustyön vahvistamiseksi tarvitaan koulutus- ja valmennustarjonnan kehittämistä.

Elävän perinnön tarinallistamisen myötä saadaan kehitettyä mielikuvamarkkinointia. Markkinointia ja viestintää päästään toteuttamaan suunnitelmallisemmin sekä kiteyttämään Juuan kulttuurimatkailun ydinviestit ja -sisällöt. Testausvaiheessa voidaan arvioida kehitystoimenpiteiden vaikuttavuus ja vastuullisuus sekä vastaavako matkailutuotteet aineettoman kulttuuriperinnön tarinoitamme.

Kerro sovitut/varmistuneet yhteistyötahot (esim. sopimukset)

Hankkeen päätoteuttaja on Juuan kunta ja se toimii tiiviissä yhteistyössä Juuka-seuran (<https://juukaseura.fi>), Juuan Yrittäjät -järjestön ([www.yrittajat.fi/paikallisyhdistykset/juuan-yrittajat.fi](http://www.yrittajat.fi/paikallisyhdistykset/juuan-yrittajat.fi)), juukalaisten yrittäjien ja muiden tahojen sekä juukalaisten yhdistysten kanssa kuten Ellin Taitajat ry ([www.ellintaitajat.fi](http://www.ellintaitajat.fi)) ja Vuokonjärven kesäteatteri ry ([www.vuokonjarvenkesateatteri.fi](http://www.vuokonjarvenkesateatteri.fi)).

Juuassa on 36 yhdistystä ([www.juukalainen.fi](http://www.juukalainen.fi)), joilla kaikilla on mahdollisuus osallistua hankkeeseen.

Juuan kunnanhallitus päättää kokouksessaan 20.6.2022 hankkeeseen osallistumisesta. Sen jälkeen tullaan tekemään yhteistyösopimukset kunnan ja kaikkien halukkaiden yhteistyötahojen kanssa.

# Taike

## Talousarvio

Haettava summa

114 300,00 €

### Kustannusarvio

|                                       |              |
|---------------------------------------|--------------|
| Henkilöstökulut                       | 59 000,00 €  |
| Toimitilakulut                        | 5 000,00 €   |
| Matkakulut                            | 3 000,00 €   |
| Muut kustannukset eriteltynä          |              |
| - Viestintä, tiedotus ja markkinointi | 5 000,00 €   |
| - asiantuntijapalvelut, koulutus      | 20 000,00 €  |
| - digitalisaatio, ostopalvelut        | 20 000,00 €  |
| - aineet, tarvikkeet ja laitteet      | 10 000,00 €  |
| - muut kulut                          | 5 000,00 €   |
| Kustannukset yhteensä                 | 127 000,00 € |

### Rahoitussuunnitelma

|                                        |              |        |
|----------------------------------------|--------------|--------|
| Taikelta haettava summa                | 114 300,00 € |        |
| Oma rahoitus                           | 6 350,00 €   |        |
| Muu Taikelta haettava rahoitus         |              |        |
| Muu julkinen rahoitus                  |              |        |
| Yksityinen rahoitus                    |              |        |
| Lainat                                 |              |        |
| Muu rahoitus eriteltynä                |              |        |
| - Paikalliset yhdistykset ja yritykset | 6 350,00 €   |        |
| Rahoitus yhteensä                      | 127 000,00 € | 90.00% |

Mihin kustannusarvion kuluihin kohdennat Taiken avustuksen?

Koko hankkeen kustannusarvioon.

## Aikaisempi toiminta ja saadut avustukset

Kolmen edellisen vuoden aikana saadut avustukset

Ei ole saatu.

Tiivistelmä hakijan aikaisemmasta taide- ja kulttuuritoiminnasta

Juuan kunta järjestää ja toteuttaa kunnan kulttuuripalveluita osana kunnan hyvinvointipalvelujen aluetta.

Henkilöstöresurssina on 0,5 htv, joka koostuu johtavan kirjastovirkailijan ja yhden kirjastovirkailijan työpanoksesta.

Juuan kunnassa on elinkeinosuunnittelija, mutta kulttuurimatkailuun ei ole osoitettu henkilöresurssia.

## Liitteet

### Hyväksynnit

08.06.2022

Marja Kononen

☒ Hakemus on hyväksytty yhteisön allekirjoitussääntöjen mukaisesti

## Liitteet

## Taike

| Otsikko           | Tiedosto                                                                | Päiväys    |
|-------------------|-------------------------------------------------------------------------|------------|
| Tilinpäätöstiedot | Juuan kunnan tilinpäätös 2021 kvalt hyv<br>30.5.2022.PDF                | 07.06.2022 |
| Muut liitteet     | Liite 1 Taustaa ja nykytila<br>kulttuurimatkailuhankesuunnitelma.pdf    | 08.06.2022 |
| Muut liitteet     | Liite 2 Kehittämistoimenpiteet<br>kulttuurimatkailuhankesuunnitelma.pdf | 08.06.2022 |